

เทศน์เช้า วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ วันนี้วันพระไง วันพระ วันโกน วันพระเป็นวันแสวงหาบุญกุศลของเรา
ไง ถ้าเวลาบุญกุศลของเรา ใจคนที่ผู้ประเสริฐ พอใจคนที่ประเสริฐมันเห็นโลกนี้มันเป็นความเสมอภาค
แล้วความเสมอภาคไม่เสมอภาคธรรมดาณะ มันยังเห็นว่าคนที่ต่ำต้อย เวลาเห็นสัตว์เห็นอะไรมันนำ
สงสาร นี่จิตใจคนที่เป็นธรรมใจ

แต่จิตใจคนที่เป็นโลกๆ คำว่า “เป็นโลก” นะ เวลาเป็นโลกเป็นการแข่งขันไง เวลาเป็นโลก
เป็นการแข่งขัน มันคิดถึงความลำบากยากเย็นของเราคนเดียวนะ ความลำบากยากเย็น มันเป็นความ
ลำบากยากเย็นเพราะอะไรล่ะ มันลำบากยากเย็นเพราะหัวใจมันไปแบกหามไง

ถ้าหัวใจมันปล่อยวาง มันไม่มีความลำบากหรอก ถ้าเป็นความลำบาก หลวงตาท่านสอนประจำ
นะ ภัตกิจๆ การกินอาหารมันก็เป็นงานอันหนึ่งนะ เวลาฉันอาหารๆ มันก็เป็นงานอันหนึ่ง เวลาฉัน
อาหาร เราบอกว่าเอร็ดอร่อย แต่เวลาทำหน้าที่การทำงานว่ามันเหนื่อยมันยาก

แต่ถ้าคนที่เป็นธรรมๆ เวลาการขบการฉันมันเป็นงานเกี่ยวอาหารนะ แต่มันเป็นความชอบของ
เราไง เห็นไหม จิตใจที่เป็นธรรมๆ ใจ ถ้าจิตใจที่เป็นธรรมๆ มันมาจากไหนล่ะ เป็นธรรมมันเป็นจริต
นีสัย จริตนีสัยคนที่ได้สร้างบุญกุศลมานะ คิดแต่เรื่องดีๆ คิดแต่เรื่องดีๆ ชีวิตของเขาจะไม่สมบรูณ์ ถ้า
ชีวิตของเขาจะขาดตกบกพร่อง แต่ชีวิตเขาก็ไม่ทุกข์ไม่ยากจนเกินไป

แต่จิตใจของคนเกิดเป็นลูกเศรษฐี เกิดเป็นลูกคนมีฐานะ แต่มันทุกข์มันยากในหัวใจ มันขาดตก
บกพร่องไปทั้งนั้นนะ นี่มันมาจากไหน มันมาจากอำนาจวาสนาบารมีของตน คำว่า “อำนาจวาสนา
บารมี” ก็คือการกระทำมาทั้งนั้นนะ เวลากระทำมันบกพร่องทั้งนั้น เวลากระทำมันขาดตกบกพร่องขึ้นมา

วันพระ วันพระเราทำบุญกุศลของเรา ทำบุญกุศลของเราแล้วศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราประพฤติปฏิบัติๆ ประพฤติปฏิบัติให้มันอิมเต็มของมัน เวลาอิมเต็มของ
มัน มันเป็นประโยชน์กับเรา

เวลาปฏิบัติ เวลาเราปฏิบัติเราก็เห็นว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิบัติอยู่ ๖ ปี เราเห็นพาหิยะพึงธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เดียวแล้วก็ได้เป็นพระอรหันต์เลย เราอยากได้อย่างนั้นๆ แต่เวลาเขาทำ เราไม่ได้คิดว่าเขาทำมาขนาดไหน

เวลาคนทุกข์คนยาก เวลาทำมา คูลิ คูลองคูลิมาล องคูลิมาลเขามีความปรารถนาดีทั้งนั้นนะ แต่เวลาเจออาจารย์ที่ไม่ดี อาจารย์ที่ไม่ดี อาจารย์ที่ไม่มีหลักเกณฑ์ใหม่ๆ ก็รักนะ เพราะเป็นคนขยันขันแข็ง เป็นคนซื่อสัตย์ เป็นคนที่รักมาก คนนุ่นยุคนุ่นแห่ คนนุ่นยุคนุ่นแห่ใจ เวลาแห่ไปแห่มา ไม่ฟัง อาจารย์ก็เป็นอาจารย์ดีอยู่ แต่บอกเลยนะ มันจะมาเป็นคู่กับเมียของตน เท่านั้นนะ วางแผนกำจัด แต่กำจัด เขาให้ไปตัดนิ้วคนอื่นมาเพื่อให้อื่นทำลายๆ ใจ

เวลาคนขุ่นคนแห่ๆ ไอ้พวกขุ่นไอ้พวกแห่ ไอ้พวกบ้างช่างขุ่นๆ ตัวเองมันก็เลวทรามอยู่แล้ว มันยังเที่ยวไปขุ่นไปแห่ เที่ยวไปตากไปถางเขาอยู่ตลอดเวลา เพราะจิตใจมันบกพร่องใจ จิตใจมันเหลวไหลใจ

เวลาธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกข์ของบัณฑิตนะ อยู่กับคนพาล ไอ้คนพาลมันพาลทั้งภายนอก พาลทั้งภายใน เพราะหัวใจมันพาล ถ้าหัวใจมันพาลนะ มันทำลายเขาไปทั้งนั้นนะ มันทำลายตัวเองโดยไม่รู้ตัว แต่ทำลายตัวเองก็คิดว่าตัวเองมีศกยภาพ ตัวเองมีปัญหา ตัวเองจะทำได้ๆ ใจ ไอ้บ้างช่างขุ่นนั้นนะ มันขุ่นนั้นแห่ มันเที่ยวทำลายเขาไปทั้งนั้นนะ

นี่ใจ แล้วคนที่บัณฑิตใจ ทุกข์ของบัณฑิตอยู่ใกล้คนพาลๆ ไอ้คนพาลนั้นนะมันทำให้บัณฑิตเดือดร้อน เขาอยู่กันมีความสุขใจ เขาอยู่กัน เห็นไหม

ทุกคนเกิดมามีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เวลามาวัดมาวา เราก็มาเพื่อฟังธรรมๆ ทำบุญกุศลแล้วฟังธรรมขึ้นมาๆ เวลาคนเฒ่าคนแก่เขาไปวัดไปจำศีล จำศีลขึ้นมาเพื่ออะไรละ เพื่อไม่ให้ใกล้ฝั่งแล้ว สิ่งที่เป็นบุญกุศล เราก็เชื่อกัน เราเชื่อกันว่าบุญกุศลทำให้เราไปที่ดี บุญกุศลทำให้เราอุดมสมบูรณ์ บุญกุศลทำให้เราเกิดไม่ทุกข์ไม่ยากจนเกินไป เพราะเราไม่มีความสามารถที่เราจะหักวิญญะได้ เราไม่มีความสามารถที่จะพ้นจากกิเลสไปได้ เราก็พยายามสร้างบุญกุศลมาเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย เป็นเครื่องอยู่ของเรา ใจ เป็นเครื่องบรรเทาทุกข์ของเราไป นั่นถ้าเราพยายามทำของเรา ทำเพื่อประโยชน์กับเราๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าไม่มีสิ่งใดเป็นที่พึงหรืออก ไม่มี สิ่งที่เป็นที่พึงก็กรรม ดีนี้แหละ กรรมดี กรรมชั่ว ว่าบุญกุศลๆ บุญกุศลก็คือกรรมดีไง อกุศลคือความชั่ว ความชั่วมันก็ตกนรก อเวจี มันก็ทุกข์อยู่แล้ว จะให้มันทุกข์ไปขนาดไหน มาขุมาแห่ มาตำให้มันร้ว จะเอาบาปเอากรรมไป ทำไม ตอนนี่มันก็ทุกข์ยากอยู่ขนาดนี้แล้ว เรารู้ตัวว่าเราทุกข์ เรารู้ตัวว่าเราลำบากลำบาก แล้วก็ยังอยู่ยัง แห่ ยังทำลายเขาไป ทำลายเขาไปแล้วมันไปไหน มันก็กดถ่วงหัวใจดวงนั้นไป มันควรจะผ่อนคลาย ควร จะทำความดีลบล้างมันต่างหาก ไม่ใช่ทำความชั่วเพื่อจะให้มันชั่วมากเกินไป เห็นไหม นี่ไง ถ้ามันเป็น ใ้อ่างช่างยุ

ถ้ามันเป็นคนดีๆ มันก็เป็นประโยชน์ขึ้นมา ถ้ามันเป็นประโยชน์ เพราะเรามาทำไม เรามา คัดแปลงแก้ไขให้ใหม่ วันพระ วันโกน ที่เรามาๆ คูสิ วันพระ วันโกน พระก็โกนหัว โกนหัวเพื่อจะเข้า วันพระเพื่อลงอุโบสถ เวลามันเป็น มันเป็นอย่างนั้น เวลาจะบวชพระเขาโกนหัวก่อน โกนหัวโกนคิ้ว เวลาได้มาบวชพระ บวชพระขึ้นมาแล้วมันจะเอาจริงเอาจังขึ้นมา

บัวสีเหล่าๆ บัวที่ดี บัวที่ดีเขาปริ่มน้ำ ได้แสงแดด มันบานสะพรั่งตอนเช้า นี่ก็เหมือนกัน แล้ว เวลาบัวมันบาน ใ้อเรามันบัวได้น้ำ ใ้อบัวได้น้ำพาลพาโลไปทั่ว ว่าใ้อบัวพ่นน้ำนะมันแล้ว ใ้อบัวพ่นน้ำ นะมันไม่ดี ใ้อเราอยู่บัวได้น้ำ บัวได้น้ำจะให้ปลาให้เต่ามันกัดกินอยู่ที่นี่ ยังไม่รู้ตัวมันนะ มันยังไปเพ่ง โทษเขาณะ ไปเพ่งโทษใ้อบัวพ่นน้ำ

บัวพ่นน้ำ สายบัวมันยาว สายพานของเขา เขาพยายามทะเลาะขึ้นสู่ด้วยสารอาหาร ด้วยแดด ด้วยต่างๆ เขาขึ้น ใ้อของเรา เราจะขึ้นนะ เราต้องทำตัวเรา มันทำตัวเราทั้งนั้นนะ มันไม่มีที่อื่นหรืออก ไม่ใช่ว่าจะไปดึงใ้อบัวพ่นน้ำให้จมน้ำมา แล้วก็จะได้ขึ้นไปพ่นน้ำ ไม่มีหรืออก มันต้องทำตัวมันเอง ถ้าทำ ตัวเอง นี่การปฏิบัติไง

ที่มาวัดมาวา เวลามาวัดมาวา สิ่งที่เราทำของเรา บุญกุศลเราก็แสวงหามาด้วยน้ำพักน้ำแรง ของเราเพื่อบุญของเราๆ การเสียสละมันเป็นบุญทั้งนั้นนะ มันเป็นกิริยาการกระทำ ถ้าหัวใจไม่ทำ ทำ อย่างไม่ สิ่งที่ทำขึ้นมา ทำเพื่อประโยชน์กับเรา สิ่งทีประโยชน์ เวลาฟังธรรมๆ ฟังธรรมก็เพื่อให้มันมี สติมีปัญญาขึ้นมา ของใกล้ตัวทั้งนั้นนะ

เวลาหลวงปู่มั่นท่านเทศน์ คุณิ เขาบอกหลวงปู่มั่นเทศน์มุตโตทัย หลวงปู่มั่นเทศน์เรื่องใกล้ๆ ตัวเรานี่แหละ ก็เทศน์เรื่องอารมณ์เรานี่แหละ แต่เวลามันหน้าด้าน มันคิดไม่ถึง มันคิดไม่ได้ แล้วคิดไม่ได้ มันพาลในตัวมันเองนะ พาลตัวเองคือสร้างกรรมไง สร้างกรรมคืออะไร คือเดือดร้อน ถ้าไม่เดือดร้อน มันไปพูดทำไม ไม่เดือดร้อนมันก็อยู่สุขสบายใช้ไหม

เวลาคน คุณิ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเวลาจิตมันสงบขึ้นมา เขารักษานะ เขาอยู่ในที่สงบสงัดนะ สัปปายะ ๔ หมู่คณะเป็นสัปปายะ มันมีความสุขนะ เขาหลักเขาเร้นกัน

เราเคยชุกคัมมา ถ้าเจอหมู่คณะที่ดี แหม! มันอบอุ่น ทำอะไรก็ได้ นอนดีแปลงได้สบายเลย สบายใจ มันไว้ใจได้ แต่ถ้ามันมีคนพาล มันระแวง เราทำอะไรก็ต้องระวังเต็มที่ ความระวัง ระวังตลอด มันอยู่ไม่สุขหรอก นี่ไง ถ้ามีคนพาลอยู่ด้วยมันไม่มีความสุข แต่ถ้ามีบัณฑิตอยู่ นอนดีแปลงเลย ทำอะไรก็ได้ มันสบายใจ จะทำอย่างไร เพราะอะไร เพราะเราบัณฑิตด้วยกัน เราอยากจะทำน้ำด้วยกัน การพินน้ำต้องพยายามกระทำของเราด้วยกัน มันทำด้วยใจนั่นแหละ แต่อาศัยหมู่คณะช่วยกันคำชูขึ้นมา แล้วคำชูขึ้นมา

แต่ไม่อย่างนั้นนะสิ เราคิดว่าเราจะเหนียวรั้ง เราจะเหยียบย่ำเขาขึ้นไป มันไม่มีอยู่ในโลกนี้นะ ไม่มีหรอก เวลาขึ้นไปเหยียบบนหัวคนอื่นนะ ยืนไม่ดีก็ล้ม ยืนไม่ดีก็ตกมา มันได้ไหม

ถ้าเหยียบขึ้นไปมันก็ได้ เพราะว่าคนทั้งคนเหยียบย่ำเขาขึ้นไป ทำอะไรไม่ได้ เหยียบคนอื่น ทำอะไรไม่ได้ เหยียบได้ทั้งนั้นนะ แต่มันยืนอยู่ได้ไหม ไม่ได้หรอก เราต้องยืนอยู่พื้นดินนี้ตามข้อเท็จจริง แต่เราสูงเราต่ำมันเป็นพันธกรรมของเรา เราทำคุณงามความดีมากขึ้นเป็นการกระทำของเรา การกระทำอันนั้น นี่ไง จิตใจที่มันสูงส่งมันสูงส่งอย่างนี้ ถ้ามันสูงส่งขึ้นมาแล้วไม่มีหรอก ปัญหาไม่มี ปัญหามีปัญหาเดียวเท่านั้นนะ กิเลสของเรา ปัญหามีปัญหาเดียวคือว่าไอ้กิฏฐิมานะในหัวใจนั้นเท่านั้น อย่างอื่นไม่มี

กรรมของสัตว์ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม มันกรรมของสัตว์โลกทั้งนั้น ไม่มีใครจะไปแก้ไขใครได้ทั้งสิ้น ไม่มี มีแต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านแก้หัวใจของลูกศิษย์ไง

ถ้ามันแก้ต้องแก้ที่ใจของเรา ถ้าแก้ที่ใจของเรา ให้มันเป็นบัณฑิตขึ้นมา บัณฑิตขึ้นมาคือว่ามันหูตาสว่างไง ไม่ใช่จมอยู่กับความรู้สึกนึกคิดเดิมๆ จมอยู่กับไอ้กิเลสตัณหาความทะยาน

อยากอย่างนั้นนะ แล้วจับผิดเขาไปทั่ว ไม่มีอะไรดีสักอย่าง มันจะดีได้อย่างไรถ้าหัวใจมันไม่ดี หัวใจ
มันเลว ที่อื่นจะดีได้อย่างไร ถ้าหัวใจมันดี ทุกอย่างดีหมดเลย

เวลาหลวงตาท่านพูด จิตใจถ้าคนมันดีนะ เวลาทำขี้มันยังว่าเป็นเพชรเลย ไอ้หัวใจที่มันเลว
เพชรนิลจินดามันก็ชั่ว ไม่มีดีหรอก แต่ถ้าใจมันดีนะ อยู่ที่ไหนมันก็ดี อยู่ในขี้มันยังดีเลยถ้าใจมันดี นี่ก็
เหมือนกัน ถ้ามันเป็นความจริงๆ ขึ้นมามันต้องย้อนกลับมาที่หัวใจของตน ถ้าหัวใจของตนมันไม่เดือด
อี้อัดขัดข้องในใจ จบแล้ว

ถ้ามันอี้อัดขัดข้อง มันเรื่องธรรมดา มันเรื่องธรรมดาเพราะคนมันมีกิเลส ที่มา มาทำไม
ที่มาก็มาชำระกิเลสซะใหม่ ถ้ามาชำระกิเลสก็ต้องกำจัดมันสิ ที่มานี้กิเลส แต่จะไปกำจัดคนอื่น แล้วใจ
ของตนไม่ดู ใจของตนนั้นนะไม่แก้ มันก็ยิ่งฟูไป นี่พาล มันพาลในหัวใจ พอพาลในหัวใจมันก็ไปพาล
คนนอก ไปพาลคนนอก แล้วไอ้คนข้างนอกมันอี้อัดขัดข้องไปหมด มันทนได้ยาก นี่ไง มันก็เป็นกรรม
ของสัตว์

เราบวชมา เราชุกงักมาทั่ว ไปเจอที่ดีๆ นะ โอ้โฮ! เราพูดบ่อยว่า เวลาเราเกิดมาชาตินี้เรายัง
ภูมิโงะนะ เกิดมาเจอหลวงตา เกิดมาเจอกับหลวงปู่เจี๊ยะ เรายังเกิดมาเจอครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นสังฆกรรม

ถ้าเราเกิดมาเจอครูบาอาจารย์ที่ไม่เป็นสังฆกรรม ก่อนหน้านั้นที่เราจะไปเจอครูบาอาจารย์ เรา
ก็พยายามฝึกหัดหาครูบาอาจารย์อยู่ แต่ครูบาอาจารย์แต่ละองค์ๆ จี๋โม่ทั้งนั้นนะ พูดเวอร์ทั้งนั้นนะ ไอ้
เรามันไม่มีวุฒิภาวะก็เชื่อนะ เพราะเห็นว่าเขาอาวุโสกว่า แต่พอไปปฏิบัติเข้า มันไม่ใช่ทั้งนั้นเลยละ
โกหกทั้งนั้น นี่ไง เพราะเราก็ไม่มีวุฒิภาวะซะใหม่

แต่เวลาเราไปเจอครูบาอาจารย์ที่ดีงามนะ โอ้โฮ! เวลาท่านพูดแต่ละคำนี้หงายท้องหมด
เลย มันโต้แย้งไม่ได้ แล้วโต้แย้งไม่ได้ ไม่ได้ธรรมดา หลวงตาท่านพูดประจำ หมุกณะให้ฟังนะ
ให้ประพฤติกปฏิบัติไป เวลาถ้าผมตายไปแล้ว ไอ้คำที่ท่านพูดไว้ๆ จะมากราบศพๆ ท่านทำทายเป็น
นี่ไง ถ้าความจริงๆ ท่านไม่มาออเขาจะฉอเลาะหรืออก ถ้าเอ็งทำขึ้นมา

ถ้าเอ็งไม่ทำขึ้นมา เอ็งก็ไม่วู้ ถ้าเอ็งไม่วู้ เอ็งฟังมา เอ็งก็ตีความไม่ออก แต่ถ้าเมื่อไหร่เอ็งปฏิบัติ
มาแล้ว เอ็งรู้แล้วนะ ถ้ารู้แล้ว รู้ดีกว่านะ จะไปกราบทำไมศพ ถ้ามันรู้เหมือนกัน รู้เหมือนกัน โอ้โฮ!
โอ้โฮ! โอ้โฮ!

นี่ไง ถ้าไปเจอครูบาอาจารย์ที่ดี ครูบาอาจารย์ที่ดีท่านต้องการให้เราฝึกหัดในใจ ไม่ใช่ให้เอา
ยศถาบรรดาศักดิ์มาให้ ไม่ใช่ยกสถานะขึ้นมาว่าคนใกล้ชิด คนรอบข้าง ไอนั่นไม่มีหรอก ไอนี้มันเรื่อง
โลกๆ ไอ้เรื่องจริงๆ เรื่องจริงมันอยู่ที่ความดีของเรา

แล้วความดีของเรา เวลาครูบาอาจารย์ของท่านมีหุมีตาทั้งนั้นนะ คนที่ผ่านมา ผ่านโลกมา
ท่านมองรู้ ไอ้พฤติกรรม ตาเป็นหน้าตาของใจ พฤติกรรม จิตมันก็จิตมันคะนองมันก็รู้ จิตที่มันมี
สติปัญญามันก็รู้ พอรู้แล้ว รู้แล้วนะ ถ้าเป็นครูบาอาจารย์นะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านสอน เด็กน้อย เด็ก
น้อยเราไปเข้มงวดเกินไปมันก็อึดอัดขัดข้อง เด็กน้อย เราไปจ้ำจี้จ้ำไชมัน เด็ก คูตี มันจะฝึกหัดเดิน ลอง
ไปบังคับมันสิ มันร้องไห้ทั้งนั้นนะ มันยังสำคัญตนนะ สำคัญตนว่ามันรู้นะ มันจะอ่อนให้ผู้ใหญ่เชื่อ
มัน มันจะอ่อนให้ผู้ใหญ่ทำตามมัน ทั้งๆ ที่มันทำอะไรไม่เป็นมันนะ ผู้ใหญ่เขาเคยรู้ เพราะรู้อย่างนั้น
เพราะมันเป็นเด็กน้อย เพราะมันเป็นสิ่งที่ไว้อะไรไม่ได้ มันก็ต้องไว้อตามนั้นนะ จะไปบังคับขู่เจ็ญ
มันก็ขึ้นมาไม่ได้ไง

แต่ถ้ามันเป็นความจริงๆ เวลาปฏิบัติขึ้นมา เวลามันโตขึ้นมาๆ คูตี ลูกเวลาโตเท่าพ่อแม่ เท่ากัน
รักพ่อรักแม่ไหม เวลามันเด็กๆ อยู่ มันคิดอย่างไร เวลามันโตขึ้นมา พ่อแม่กับลูก โดมาด้วยกัน พอโตเป็น
ผู้ใหญ่แล้วก็เหมือนกัน เท่ากัน ความคิดเหมือนกัน แล้วถ้ามันมีน้ำใจต่อกัน มันรักมันผูกพันกันไปตลอด
ความรักความผูกพันนี้มันอะไร ด้วยบุญกุศลใด ด้วยความระลึกถึงไฉน

พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูกใช้ไหม สิ่งที่ได้มาๆ ได้มาจากอะไร ก็ได้มาจาก
เลือดเนื้อเชื้อไข แล้วสิ่งที่มีความรู้ศึกษามา ท่านคุ้มครองดูแลมา การให้ การให้ของพ่อของแม่มันให้
แล้วมันต้องเรียกคืนไหม หวังฟังๆ หวังฟังก็หวังเจ็บไข้ได้ป่วยขอให้ยกน้ำยกท่าเวลากินยาเท่านั้นนะ
ทุกข์ใครทุกข์มันทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงพ่อแม่ของเราละ

เวลาครูบาอาจารย์ท่านมองเข้าไปในหัวใจเลย หัวใจมันคิดอย่างไร หัวใจมันเป็นไหม ถ้า
เป็นไปได้มันก็ดีไง

เครื่องยนต์กลไกแต่ละชิ้น อะไหล่แต่ละชิ้นมันก็ต้องใส่เข้าไปที่ของมัน รถยนต์ ล้อก็ต้องใส่เข้า
กับล้อ ล้อไปไว้หลังคาไม่ได้ เครื่องยนต์สิ่งใดชำรุดเสียหายก็แก้ไปตามนั้นนะ นี่ก็เหมือนกัน เวลาพระ
ปฏิบัติขึ้นมาแต่ละคนมันมีวุฒิภาวะแค่ไหน มันมีความจำเป็น มันจำเป็นอะไร ไอนี้เป็นเกียร์ เกียร์ก็

ต้องไว้ใส่เกียรติ ใสนี้เป็นลูกสุบก็เอาไว้ในเครื่องสิ คนที่มันมีความสามารถมากน้อยแค่ไหนเขาก็ออก เขาก็ดูรู้ มันเป็นอะไร มันก็ควรจะไปใส่ประดับไว้กับตรงไหนของรถ

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันเป็นจริงๆ ขึ้นมา เอ็งควรอยู่ตรงไหนของรถ เอ็งควรอยู่ตรงไหน เอ็งควรทำอะไร ถ้าเอ็งมีความสามารถ เอ็งมีความสามารถ โลกนี้ต้องการนะ ใครๆ ก็ต้องการคนมีปัญญา ใครๆ ก็ต้องการคนทำงานดี ใครๆ ก็ต้องการทั้งนั้นนะ

คุณสิ ทางโลกเขาซื้อตัวกัน เขาซื้อตัวกันเลยนะ คนมีความสามารถ ประมุขเลย ตอนเศรษฐกิจดีๆ เขาแย่งกันกันนะ ถ้ามีความสามารถเดียวเขาประมุขซื้อตัวเอ็งเลย เอ็งไม่ต้องห่วงหรือกว่าไม่มีใครเห็นความดี ไม่ต้องห่วง แต่มันไม่มีนะสิ

ทำสิ่งใดแล้วมันเสียหาย มันกระทบกระเทือนกันไปหมด มันมีอะไรดี คนดีทำอย่างนั้นหรือ คนดีเขาไม่ทำอย่างนั้น นี่ไง ถ้าคนดี ถ้าหัวใจมันดี มันต้องรักษาหัวใจตัวนี้ ถ้าหัวใจตัวนี้มันดีขึ้นมา

นี่ไง เวลาบวส์เหล่า เอ็งเป็นบวชนิดใด แล้วเอ็งอยู่ที่ไหน แล้วเอ็งยังมาตีโพยตีพายอะไร มันเหมือนกับเราเห็นแล้วมันทุเรศนะ มันจะดึงบัวเหนือน้ำมาอยู่ใต้น้ำหมดใจ ให้มีความรู้เหมือนเรา ให้มีความเห็นเหมือนเรา มันความเห็นโลกๆ

ความเห็นของผู้มีปัญญา เขาพ้นจากน้ำไป เขาเบ่งบานไปในอากาศ รับแสงแดด เอ็งอยู่ใต้น้ำ แล้วเอ็งยังจินตนาการ แล้วเอ็งก็ต้องดึงให้คนอื่นเหมือนกุหมัด มันไม่มีอยู่ในโลกนะ เออ! มันก็แปลก ใครๆ ก็ต้องมีมุมมองอย่างนี้ ใครๆ ก็ต้องมีทัศนคติอย่างนี้

บัวใต้น้ำนั่นนะมันพยายามทำลายเขา ทำลายเขาไปทั่ว ด้วยอุบัติเหตุว่าตัวเองรู้ ตัวเองเก่ง แต่ใบบัวพินน้ำสิ มันเดือดร้อน เพราะว่ามันกระทบกระเทือน กระทบกระเทือนกันไปหมดนะ ความกระทบกระเทือนไปหมด แล้วมีประโยชน์อะไร แล้วใครเก่ง เอากิเลสมาอวดเก่ง

จี จี้ไม่มีใครเอาหรือก จี้โลก จี้โกรธ จี้หลง เหม็น เขาต้องการคุณงามความดี เห็นไหม เวลาแมลงผึ้งตอมแต่เกสร เอาแต่น้ำหวาน นี่ไง เรามาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เราจะเอาเกสร เอาน้ำหวาน แมลงวันมันตอมขี้ ตอมของเน่า บินเหมือนกัน แต่คุณค่าแตกต่างกัน

แมลงผึ้งนะ ในที่ทำการเกษตร ถ้าขาดพวกแมลง การผสมเกสรเขาพยายามจะฟื้นฟูสภาวะแวดล้อมต่างๆ เพื่อต้องการรักษาไว้ รักษาไว้เพื่อพืชพันธุ์ธัญญาหาร เขารักษา จากการผสมเกสร จาก

การเจริญเติบโตของข้าวปลาอาหาร อู๋! เขาดูแลรักษานะ คนที่เขาเข้าใจแล้ว แมลงตัวหนึ่งมันมี
คุณประโยชน์ มันมีสิ่งทำให้อาหารมันเจริญงอกงาม

โอ๊ย! ฝั่งตัวเดียว ถ้าความดีเป็นความดี ทางวิชาการเขาวิเคราะห์วิจัยแล้วเขาเห็นคุณค่ามันมาก
ไง ไอ้คนไม่รู้เรื่องตบแป๊ะ! ตายเลย มึงกวนนัก ตบแป๊ะ! แต่ไอ้พวกพุ้นๆ นักวิทยาศาสตร์เขาพยายาม
พุ้นๆของเขานะ เพื่อให้สภาวะแวดล้อมที่ดี สิ่งที่ดีเพื่อสังคม นี่ไง คนที่มีปัญญา ฝั่งตัวเดียวเขายังเห็น
คุณค่ามันเลย แต่คนที่ไม่มีความปัญญานะ ตบแป๊ะ! กูแน่ กูเก่ง ฝั่งตัวเดียว ตบทีเดียวก็ตาย มันจะมีเหลือ
อะไร

ความดีของเราสร้างมาเกือบเป็นเกือบตาย กิเลสตัดหาความทะยานอยากในใจของตนทำลาย
ทิ้งนั่น เวลาทำลายแล้วไม่ทำลายธรรมดา ทำลายแล้วไปทำลายหมู่คณะ ทำลายสังคม ทำลายพระ แหม!
ทุเรศมาก

ถ้ามันชั่ว มันก็ให้ช่วยอยู่ในใจนั้น ให้มีสติให้มีปัญญารักษาไว้ แล้วพยายามแก้ไขตัวให้ได้ ถ้า
แก้ไขตัวให้ได้เพราะอะไร เพราะเราเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไง ก็ไหนว่าเราทุกข์เรายากใจ ไหนว่า
เรามีความทุกข์ใจ เราจะมาแก้ไขของเราไง ทำไมไปพาลแต่คนอื่นล่ะ ทำไมส่งออกไปข้างนอกล่ะ ทำไม
ตีโพยตีพายไปตลอดล่ะ

มันมีใครเป็นอย่างนั้นบ้าง มันมีใครตีโพยตีพายเรื่องความเป็นอยู่บ้าง ไม่มี เขาพยายามรีบ
ทำงานให้เสร็จๆ เขาอยากไปภาวนากัน เขารีบทำงานให้เสร็จๆ มีแต่ไอ้พวกสุขหัวกันนั้นนะ นินทา
เลอยู่กันนะ นี่ไง การคลุกคลี ชินชาหน้าด้าน ลองได้ชินชาได้หน้าด้าน ได้สุขหัว ได้นินทาเขา

แต่คนที่เขามีธรรม เขารีบทำงานให้เสร็จ เพราะอะไร เพราะสังคมใช้ไหม สังฆะมันเป็นสงฆ์
ทำให้เสร็จแล้วต่างคนต่างไป ต่างคนต่างไป ต่างคนก็อยากจะภาวนา

คนที่เขามีเป้าหมายนะ เขาบวชมาเพื่อเป้าหมายจริงๆ นะ บวชมาเพื่อพ้นทุกข์ บวชมาเพื่อพ้น
ทุกข์ ไม่ได้บวชมาอนิจกรรมอยู่กับกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ไม่ใช่บวชมาเพื่อให้คนนับหน้าถือตา
ไอ้คนพาลนะ พอกพาล ชอบ โหมบรูษตายเพราะลาภ อยากให้คนนับหน้าถือตา อยากให้คนเชื่อถือ
อยากให้คนยอมรับ แล้วเอ็งมีอะไรดี

แมลงผึ้ง นักวิทยาศาสตร์เขาวิจัยแล้ว มันผสมเพื่อเกสรของอาหารพวกพืชพันธุ์ธัญญาหาร เขาวิเคราะห์วิจัยแล้วเขาเห็นคุณค่าของมัน เขายังว่าสุดยอด พยายามทำให้มันอยู่ได้ เอ็งมีคุณค่าขึ้นมาะ เขาดูแลเอ็งเอง เอ็งไม่มีคุณค่า เอ็งไม่ต้องไปเหยียบย่ำใครหรอก ไร้สาระ

นี่พูดถึงคนพาล เป็นทุกข์จริงๆ นะ เป็นทุกข์กับบัณฑิต คนดี คนที่เขาทำคุณงามความดีมาตลอด เขาสร้างมาตลอด เขาพยายามแสวงหาเพื่อหัวใจของเขาตลอด ต้องมาแบกรับภาระไอ้จี้ไอ้ภาระที่ไปเหยียบย่ำเขา ไอ้คนพาลนี่ มันน่าเกลียด

เอาความจริงๆ ในหัวใจเราสิ เราเป็นคนพาลนะ มีสติปัญญาใหม่ ทำไมคนอื่นเขารู้ว่าเราพาลล่ะ ทำไมเราไม่รู้ล่ะ ทำไมเราไม่เห็นว่าจะอะไรผิดอะไรถูกล่ะ มีแต่คนอื่นคิดทั้งนั้นนะ เราเป็นเทวดา เทวดามาจากไหน เทวดามันไม่ทุกข์ไม่ยากมาขนาดนี้หรอก ถ้าเทวดามันต้องมีความสุขในใจ มนุสสเทโว ร่างกายเป็นมนุษย์ หัวใจเป็นเทวดา มันมีความสุข ความสงบ ความระงับ มันมีความสุขมาก เอวัง